

YARGITAY 7. Ceza Dairesi

Esas No: 2012/31671

Karar No: 2013/10142

TRAFİK CEZA TUTANAĞININ GEÇ TEBLİĞİ CEZAYA ENGEL DEĞİLDİR...

Yetki belgesi olmadan yolcu taşımacılığı yapmak eylemi sebebiyle F... H... hakkında 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 26/A maddesine aykırılıktan Gebze Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliğinin 23/03/2012 tarihli ve UBK-A-092725 sayılı idarî para cezası karar tutanağı ile verilen 2.426,00 Türk lirası, 24/03/2012 tarihli ve UBK-A-092726 sayılı idarî para cezası karar tutanağı ile verilen 2.426,00 Türk lirası idarî para cezalarına yönelik itirazın kabulü ile idarî yaptırım kararının kaldırılmasına dair Gebze 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 22/05/2012 tarihli ve 2012/417 değişik iş sayılı kararı aleyhine Yüksek Adalet Bakanlığında verilen 03.12.2012 gün ve 67896 sayılı kanun yararına bozma istemini içeren dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 17.12.2012 gün ve KYB. 2012-304624 sayılı ihbarnamesi ile daireye verilmekle okundu.

Mezkür ihbarnamede;

Mahkemece, 27/01/1989 tarihli ve 20062 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Trafik Para Cezalarının Tahsilinde ve Takibinde Uygulanacak Esas ve Usuller ile Kullanılacak Belgeler Hakkında Yönetmeliğin 10/a-b maddesi gereğince tebligat işlemlerine 7 iş günü içerisinde başlanmadığından bahisle itirazın kabulüne karar verilmiş ise de; belirtilen hükmün idarî işlemlerin sürüncemede kalmasını önlemek amacıyla idareye yönelik getirilmiş bir düzenleme olduğu, süresinde tebligat işlemlerine başlanmamış olmasının idarî karar tutanağını geçersiz kılmayacağı, mahkemesince olayın esasına girilerek bir karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, yazılı gerekçeyle karar verilmesinde isabet görülmemiş ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 309. maddesi uyarınca anılan kararın bozulması lüzumu kanun yararına bozmaya atfen ihbar olunmuş bulunmakla Türk Milleti adına gereği görüşülüp düşünüldü;

Trafik cezası itiraz, trafik cezası itiraz, trafik cezası itiraz, trafik cezası itiraz, trafik cezası itiraz,

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma istemine dayanan ihbarname içeriği yerinde görüldüğünden Gebze 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 22/05/2012 gün ve 2012/417 değişik iş sayılı kararının CMK'nın 309/4-c maddesi uyarınca aleyhe sonuç doğurmamak üzere BOZULMASINA, 29/04/2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C. Yargıtay 19.Ceza Dairesi

Esas No:2015/8943

Karar No:2015/7786

Tebliğname No : KYB – 2015/186623

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 51/2-a maddesine aykırı davranmak eyleminden dolayı S.. Y.. hakkında Çavdır Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliğinin 19/03/2014 tarihli ve MA-05159391 nolu trafik İdarî para cezası karar tutanağı ile uygulanan 172,00 Türk lirası İdarî para cezasına yönelik başvurunun kabulü ile idari para cezasının kaldırılmasına ilişkin Gölhisar Sulh Ceza Hakimliğinin 06/01/2015 tarihli ve 2014/7 değişik iş sayılı kararı aleyhine Adalet Bakanlığının 18/05/2015 gün ve 32475 sayılı kanun yararına bozma istemini içeren yazısı ekindeki dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 04/06/2015 gün ve KYB.2015-186623 sayılı ihbarnamesi ile daireye verilmekle okundu.

Anılan ihbarnamede;

Dosya kapsamına göre, hız sınırı ihlali yaptığı kamera görüntüsü ile tespit edilen muteriz hakkında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 116. maddesindeki yetkiye dayanılarak tescil plakasına düzenlendiği anlaşılan idari para cezasına karşı muteriz tarafından yapılan başvuru üzerine, Gölhisar Sulh Ceza Hakimliğince, 2918 sayılı Kanun'un 116. maddesinde sayılan hallerin somut olayda mevcut olmadığı, ayrıca radar görüntülerinin net olmadığı, araç plakalarının net okunmadığı, hız sınırlarının sağlıklı tespitine elverişli olmadığı gerekçesiyle başvurunun kabulüne karar verilmiş ise de, Yargıtay 7. Ceza Dairesinin 13/03/2013 tarihli ve 2013/1707 esas, 2013/5537 sayılı ilâmında da belirtildiği üzere, 2918 sayılı Kanun'un 116/1. maddesinde yer alan "Trafiki tehlikeye düşürecek, engel olacak şekilde veya yasaklanmış yerlerde park etmiş araçlara veya trafik kural ve yasaklarına aykırı davranışları belirlenmiş bulunan, karayolları ağırlık kontrol mahallerinde işaret, ışık, ses veya görevlilerin ikazına rağmen tartı sistemine girmeden seyrine devam eden ve sürücüsü tespit edilemeyen araçlara tescil plakalarına göre ceza veya suç tutanağı düzenlenir." şeklindeki düzenleme karşısında somut olayda tescil plakasına idari para cezası uygulanabileceği, ayrıca yine aynı dairenin 27/11/2014 tarihli ve 2014/22963 esas, 2014/19969 sayılı kararında belirtildiği üzere, idari para cezası karar tutanağının resmi evrak niteliğinde bulunduğu ve aksi ispat edilinceye kadar geçerli olduğu, ispat kuvveti bakımından başkaca bir delille (kamera kaydı gibi) desteklenmesinin gerekmediği, bu yönde mevzuatımızda bir hüküm bulunmadığı, ancak muterizin belirtilen gün ve saatte başka bir yerde olduğuna ilişkin veya tespit edilen aracın rengi ve modelinin kendi aracı olmadığına dair geçerli sayılabilecek bir başvurusunun bulunması halinde ancak görevli polis memurunun beşeri bir hata yaptığının kabul edilebileceği, somut olayda bu yönde bir itiraz da bulunmadığı, muterizin aracını ticari olarak kullanmasının cezanın kaldırılmasını gerektirmediği, aracı kiralayan şahıs ile yapılan sözleşme gereğince, ödenen idari para cezası için kiralayana rücu etmenin mümkün olduğu dikkate alınarak, idari para cezasına karşı yapılan başvurunun reddine karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, yazılı gerekçeyle kabulüne karar verilmesinde isabet görülmediği gerekçesiyle 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309.maddesi uyarınca anılan kararın kanun yararına bozulması isteminde bulunulmakla gereği görüşülüp düşünüldü;

Dairemizin 30/04/2015 tarih ve 2015/118-970 E.K sayılı kararında belirtildiği üzere; hız kurallarına aykırılık nedeniyle tescil plakasına istinaden idari yaptırım kararı düzenlenen

aracın başkası tarafından kiralanması halinde, aracın kabahat tarihinde bu şahsın fiili hakimiyetinde bulunduğu cihetle cezaların şahsiliği prensibi gereğince idari yaptırım kararının iptaline karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle kararın bozularak cezanın iptaline karar verildiği cihetle;

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma isteminde yer alan “muterizin aracını ticari olarak kullanmasının cezanın kaldırılmasını gerektirmediği, aracı kiralayan şahıs ile yapılan sözleşme gereğince, ödenen idari para cezası için kiralayana rücu etmenin mümkün olduğu dikkate alınarak, idari para cezasına karşı yapılan başvurunun reddine karar verilmesi gerektiği” yönündeki düşüncenin yerinde bulunmadığı kabul edilerek yapılan incelemede;

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma istemine dayanan ihbarname içeriği yukarıda anılan bölümü dışında yerinde görüldüğünden, Gölhisar Sulh Ceza Hakimliğinin 06/01/2015 tarihli ve 2014/7 değişik iş sayılı kararının CMK'nın 309/4. maddesi uyarınca aleyhe tesir etmemek üzere BOZULMASINA, 25/11/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

TC. YARGITAY CEZA DAİRESİ

2014/2954 2014/14281 08.07.2014

RADAR İÇİN UYARI İŞARETİ KONULMAMASI/CEZA KESİLEMEYECEĞİ (Yol Kullanıcılarına Ceza Vermek Amacıyla Bilgilendirme Yapmadan Kural İhlali Yapmasını Beklemenin Çağdaş Hukuk Devleti İlkeleri İle Bağdaşmayacağı)

TRAFİK KURALLARININ KONULUŞ AMACI (Radar İçin Uyarı Konulması Gerekliliği - Yol Kullanıcılarına Ceza Vermek Amacıyla Bilgilendirme Yapmadan Kural İhlali Yapmasını Beklemenin Bu Amaçla Örtüşmediği)

TRAFİK DENETİMİ HAKKINDA BİLGİLENDİRME YAPMAK (Yol Kullanıcılarının Bilgilendirilmesi Gereği - Bilgilendirme Yapmadan Kural İhlali Yapmasını Beklemenin Trafik Kurallarının Konuluş Amacı İle Bağdaşmayacağı)

HUKUK DEVLETİ İLKELERİ (Radar İçin Uyarı Konulması Gerekliliği - Yol Kullanıcısının Bilgilendirme Yapmadan Kural İhlali Yapmasını Beklemenin Bu İlke İle Bağdaşmayacağı)

2918/m.50, 51 Karayolları Trafik Yönetmeliği/m.100,

Trafik Denetimlerinde ve Trafik Kazalarında Alınacak Önlemlere İlişkin Yönerge/m.34

ÖZET: Uyuşmazlık 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda ne de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde radarla hız denetimi yapılacak yerlerde, bu denetimin yapıldığına dair ikaz levhası ve işaretleme bulundurulması konusunda herhangi bir hüküm yer almadığı halde "radar işaretinin bulunmadığı ve gerekli yasal uyarıların usulüne uygun yapılmadığı" gerekçesiyle "idari yaptırım kararının kaldırılması" yönündeki Mahkeme hükmünün kanuna aykırı olduğuna ilişkindir.

Öncelikle kişilerin can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla yapılması gereken trafik denetimlerini, yol kullanıcılarına ceza vermek amacıyla bilgilendirme yapmadan kural ihlali yapmasını beklemek, trafik kurallarının konuluş amacına uygun olmadığı gibi araç sürücülerine tuzak kurulması anlamına gelecektir ki bu durum, çağdaş hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmaz ve kabul edilemez. Dolayısı ile Yargıtay C. Başsavcılığının kanun yararına bozma talebinin reddine karar verilmelidir.

DAVA:

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 51/2-b maddesine aykırı davranmak eyleminden dolayı F. A. hakkında Alaşehir Trafik Denetleme Birim Amirliğinin 27/05/2013 tarihli ve GT- 525573 sayılı idari para cezası karar tutanağı ile uygulanan 343,00 Türk lirası idari para cezasına yönelik başvurunun kabulü ile idari para cezası karar tutanağının iptaline dair Alaşehir Sulh Ceza Mahkemesinin 05/07/2013 tarihli ve 2013/493 değişik iş sayılı kararının Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulmasının istenmiştir.

Bunun üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 06.01.2014 gün ve 2013/406441 sayılı istem yazısıyla Dairemize gönderilen dosya incelendi: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma talep yazısı şöyledir; "... 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 51/2-b maddesine aykırı davranmak eyleminden dolayı

F. A. hakkında Alaşehir Trafik Denetleme Birim Amirliğinin 27/05/2013 tarihli ve GT-525573 sayılı idari para cezası karar tutanağı ile uygulanan 343,00 Türk lirası idari para cezasına yönelik başvurunun kabulü ile idari para cezası karar tutanağının iptaline dair Alaşehir Sulh Ceza Mahkemesinin 05/07/2013 tarihli ve 2013/493 değişik iş sayılı kararını kapsayan dosya incelendi.

Alaşehir Sulh Ceza Mahkemesince, radar kontrolü yapılan yerde radar işaretinin bulunmadığı, gerekli yasal uyarılar usulüne uygun şekilde yapılmadan kesilen para cezalarının hukuki mesnedinin bulunmadığı gerekçesiyle muteriz hakkındaki idari para cezasının iptaline karar verilmiş ise de; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Hız sınırları" başlıklı 50. maddesinin 3 ve 4. fıkralarında yer alan, "(3) En çok ve en az hız sınırlarını gösteren işaret levhaları, gerekli görülen yerlere, ilgili kuruluşlarca konulur. (4) Bu Kanunla yetki verilen kuruluşlar tarafından yönetmelikte belirtilen hız sınırları yol ve trafik durumuna göre azaltılabilir veya çoğaltılabilir. Bu hallerde durum trafik işaretleri ile belirtilir ve uygun vasıtalarla duyurulur." şeklindeki ve aynı Kanun'un "Hız sınırlarına uyma" başlıklı 51. maddesinin 1 ve 2. fıkralarında yer alan, "(1) Sürücüler, aksine bir karar alınıp işaretlenmemişse yönetmelikte belirtilen hız sınırlarını aşmamak zorundadırlar. (2) (Değişik fıkra: 08/01/2003-4785 S.K./4. md.)

Hız ölçen teknik cihaz veya çeşitli teknik usullerle yapılan tespit sonucu hız sınırlarını yüzde ondan yüzde otuza (otuz dahil) kadar aşan sürücülere 64 700 000 lira, yüzde otuzdan fazla aşan sürücülere 131 900 000 lira para cezası uygulanır." şeklindeki düzenlemiştir.

Yine bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin "Hız sınırları" başlıklı 100. maddesinin 1. fıkrasında yer alan, "(Değişik madde:01.09.2010 - 27689 S.R.G. Yon./II.mad) Karayolları Trafik Kanununda ve bu Yönetmelikte yazılı kayıt ve şartlar dışında ve aksine bir işaret bulunmadıkça yol durumlarına göre römorksuz araç cinsleri için saatteki asgari ve azami hız sınırları aşağıda gösterilmiştir." biçimindeki düzenleme ve aynı Yönetmeliğin "Hız sınırlarına uyma ve hızın gerekli şartlara uygunluğunu sağlama" başlıklı 101. maddesinin 1,2 ve 6. fıkralarında yer alan, "(1) Sürücüler aksine bir karar alınıp işaretlenmemişse bu Yönetmeliğin 100 üncü maddesinde belirtilen hız sınırlarını aşmamak zorundadırlar.

(2) Araç sürülürken yapılan hız, radar ve benzeri teknik cihazlarla ölçülebileceği gibi kronometre veya değişik usullerle de ölçülerek tespit edilebilir. (6) Hız tahdidini belirleyen aksine bir işaret bulunmayan yerleşim birimleri içinden veya civarından geçen şehir dışı karayollarının bu kesimlerinde, can ve mal güvenliği açısından, karşıdan karşıya geçişler bir fiziki engelle yasaklanmış veya alt ve üst geçitlerle belirlenmiş ise ve hız yapmak yaya ve taşıt trafiği açısından bir engel teşkil etmiyorsa, taşıt sürücüleri

yol ve trafik durumunu dikkate alarak yönetmeliğin kendilerine tayin etmiş olduğu azami hız sınırları içerisinde seyredebilirler." şeklindeki düzenleme dikkate alındığında, ne 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda ne de Karayolları Trafik Yönetmeliği'nde radarla hız denetimi yapılacak yerlerde denetim yapıldığına dair ikaz levhası ve işaretleme bulundurulmasına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığı, yukarıda izah edilmeye çalışıldığı üzere aksine bir karar alınıp işaretleme yapılmadıkça sürücülerin yönetmelikle belirlenen hız sınırlarını aşmamak zorundadırlar.

Somut olayda muterizin yerleşim yeri içerisinde otomobil araçlar için belirlenmiş olan 50 km/saat hız sınırını %10 dan daha fazla aşmak suretiyle 71 km/saat hızla gittiğinin radar cihazı ile tespit edilmiş olunması karşısında, itirazın reddi yerine, yazılı gerekçeyle kabulüne karar verilmesinde isabet görülmemiştir. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309. maddesi uyarınca Alaşehir Sulh Ceza Mahkemesinin 05/07/2013 tarihli ve 2013/493 değişik iş sayılı kararının bozulmasının istenilmesi arz ve dosya birlikte takdim olunur."

Olay: Alaşehir İlçesi Süleyman Demirel Caddesi üzerinde görevlilerce 27.05.2013 tarihinde radar aletiyle yapılan hız kontrolünde saat 14.54 de kabahatli F. A.'nın hız limitini aştığı tespit edilmiş ve hakkında aynı tarihte 525573 seri nolu tutanak ile 343.00 TL idari para cezası uygulanmıştır. Kabahatli F. bu idari para cezasının iptali için aynı gün Alaşehir Sulh Ceza Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

Sulh Ceza Mahkemesince, yapılan inceleme sonucunda "Muteriz hakkında hız ihlali sebebiyle idari para cezası verildiği, ancak radar kontrolü yapılan yerde radar işaretinin bulunmadığı, gerekli yasal uyarılar usulüne uygun bir şekilde yapılmadan kesilen para cezalarının hukuki mesnedinin bulunmayacağı gözetilerek yapılan itirazın haklı olduğu kanaatine varılarak, usul ve yasaya aykırı idari yaptırım kararının 5326 sayılı yasanın 28/8- b fıkrası uyarınca kaldırılmasına dair aşağıdaki şekilde hüküm kurmak gerekmiştir." Şeklindeki gerekçeyle başvuru haklı bulunarak idari para cezası tutanağının iptaline karar verilmiştir. Bu karara karşı, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün, mahkemenin gerekçesinin kanuna aykırı olduğuna ilişkin müracaatı üzerine kanun yararına bozma talebinde bulunulmuştur.

Kanun Yararına Bozma Talebine İlişkin Uyuşmazlığın Kapsamı: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda ne de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde radarla hız denetimi yapılacak yerlerde, bu denetimin yapıldığına dair ikaz levhası ve işaretleme bulundurulması konusunda herhangi bir hüküm yer almadığı halde "radar işaretinin bulunmadığı ve gerekli yasal uyarıların usulüne uygun yapılmadığı" gerekçesiyle "idari yaptırım kararının kaldırılması" yönündeki Mahkeme hükmünün kanuna aykırı olduğuna ilişkindir.

Hukuksal değerlendirme: Anayasamızın 2'nci maddesi hükmüne göre "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir."

Anayasa Mahkemesinin yerleşmiş içtihatlarına göre (örneğin 27.03.1986-E:85/31-K:86/111, 08.11.1991-E:91/9-K:91/36 tarihli ve sayılı kararlar) "Hukuk devleti her eylem ve işlemi hukuka uygun, insan haklarına saygı gösteren, her alanda adaletli bir düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına hâkim kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan, yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve Anayasa bulunduğu bilincinden uzaklaştığında geçersiz kalacağını bilen bir devlettir.

" Kısaca, hukuk devleti "faaliyetlerinde hukuk kurallarına bağlı olan, vatandaşlarına hukukî güvenlik sağlayan devlet' demektir. Hukuk devleti, hukuka bağlı olan devlet demek olduğuna göre, devletin üç

erkinden biri olan yürütme organının da hukuk kurallarıyla bağlı bulunduğu kuşkusuzdur. Yürütme organı bakımından, İdarî faaliyetlerinin belirliliği ve önceden bilinebildiği zorunludur. Hukuk devletinde idarenin eylem ve işlemlerinin idare edilenler tarafından önceden tahmin edilebilir olması gerekir. İdari işlem ve eylemlerde idare bu yetkisini tüzük ve yönetmelik gibi genel kurallarla düzenlemek ve bu düzenlemelere uymak zorundadır. Buna "düzenli idare ilkesi" denir. Keza, yine İdarî faaliyetlerin belirliliği ilkesi nedeniyle idarenin, istikrar kazanmış uygulamalarından vazgeçmemesi gerekir.

Yine hukuk devleti ilkesi, devletin "kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, kamu sağlığını ve çevreyi, ekonomik düzeni, toplum barışını ve düzenini, genel ahlâka ilişkin kuralları ihlal eden eylemleri yani suç ve kabahatleri, ulusal ve evrensel hukuk çerçevesinde, ödetme görev ve yükümlülüğü bulunmaktadır. Ancak Devletin, esasen ve öncelikle bu kuralların ihlalini önleme görevi bulunduğu kabulü gerekir.

Başka bir deyişle, hukuk devletinin bir erki olan idarenin görevi, öncelikle bireylerin kuralları ihlal etmesini bekleyip cezalandırma yoluna gitmesi değil, kurallara uygun davranma düzeyini ve alışkanlığını geliştirmek olmalıdır. Bu husus "iyi idare ilkelerinin" de bir gereğidir. Keza idarenin (Yürütmenin) iyi idare ilkeleriyle bağlı olması da hukuk devletinin bir gereğidir. Nitekim ülkemizin de üyesi olduğu Avrupa Konseyinin Bakanlar Komitesinin 20 Haziran 2007 tarihli ve 999 sayılı Bakan Temsilcileri toplantısında, "İYİ İDARE KONUSUNDA ÜYE DEVLETLERE CM/REC(2007)7 SAYILI TAVSİYE KARARI" kabul edilmiştir.

Mezkûr Tavsiye Kararının "Açıklık İlkesi" başlıklı 10 uncu maddesinde;

"1 .İdare açıklık ilkesine uygun faaliyette bulunur.

İdare, karar ve işlemlerinden özel kişileri, resmi belgelerin yayınlanması da dâhil olabilecek şekilde uygun araçlarla haberdar eder.

Kişisel verilerin korumasına ilişkin kurallara uygun olarak resmi belgelere erişim hakkını tanır.

Açıklık ilkesi, yasayla korunmuş gizliliğe zarar veremez." Hükmü bulunmaktadır.

Bu arada Avrupa Konseyinin Bakanlar Komitesi kararlarının hukuki niteliğini de izah etme gereği bulunmaktadır: Avrupa Konseyinin hukuksal etkinliği, sözleşmeler ve tavsiye kararları biçiminde ortaya çıkmaktadır. "Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı" Bakanlar Komitesinin, Avrupa Konseyi Statüsünün 15/b hükmüne dayanan, ulusal yasa koyuculara ve idarelere ölçü getiren, üye devletlerin hükümetlerine yönelik kararıdır. Bağlayıcı olmamakla birlikte, kararların uzlaşma ile alınması ve Komite'nin hükümetleri "tavsiyeler doğrultusunda karar alıp almadıklarını bildirmeye" davet etmesi yöntemi tavsiyelerin dikkate alınmasını sağlamaktadır.

Zaman zaman Danıştay, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tavsiyelerini, kararlarında gerekçeyi desteklemek için kullanmaktadır. Örneğin, bir gazetecinin sarı basın kartı istemi idarece gerekçesiz bir işlemlerle reddedilmiştir. Danıştay, ret kararının gerekçeli olması zorunluluğunu kabul ederken diğer nedenlerle birlikte Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin tavsiye kararına da atıf yapmıştır. (DİDDGK, E: 1995/769-K:1997/525,17.10.1997, DD, 95,1998, s.87). (Kaynak: Onur KARAHANOĞULLARI, İdarenin Hukukla Kavranması: Yasallık ve İdari İşlemler,

2. Bası, Ankara 2012, Turhan Kitabevi, s.107,395) Konumuza ilişkin iç hukuk düzenlemesi şöyledir: 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmüyle "Karayollarında trafik düzenini sağlamak ve denetlemek" görevi İçişleri Bakanlığına tevdi edilmiştir. Aynı Kanunun 33 üncü maddesi hükmüyle de İçişleri Bakanlığı "kanunla

yerine getirmekle yükümlü oldukları hizmetleri; tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve diğer idari metinlerle düzenlemek" ile görevli ve yetkili kılınmıştır. İçişleri Bakanlığının bu "düzenleme görev ve yetkisi" dâhilinde, Trafik Denetimlerinde ve Trafik Kazalarında Alınacak Önlemlere İlişkin Yönerge hazırlanarak 31.10.2011 tarihli Bakan onayıyla yürürlüğe konulmuştur.

'Trafik denetimlerinde; denetim öncesi, denetim anı ve sonrasında, trafik kazalarında ise; kaza mahalline intikal ve sonrasında yapılacak iş ve işlemlerin usul ve esasları ile trafiği yönetme ve düzenleme hareketlerini belirlemek" amacıyla çıkarılmıştır.

Yönergenin;

"Radarla hız denetiminde dikkat edilecek hususlar" başlıklı 34. maddesinin 1. fıkrasının (ç) bendinde şu kurala yer verilmiştir,

"Sabit denetim yapılması durumunda radar aracı, karayolunun her iki yönünden kolayca görülebilecek ve trafiği tehlikeye düşürmeyecek şekilde konuşlandırılır." 'Yol kullanıcılarının bilgilendirilmesi" başlıklı 47 nci maddesi aynen aşağıdaki şekildedir: "(1)Trafik kurallarına uyma düzeyini arttırmak, trafik güvenliğini sağlamak ve yol kullanıcılarını bilgilendirip, bilinçlendirmek amacıyla, denetimin karayolunun hangi kesimlerinde, hangi sürelerde yapılacağı ve hangi konularda yoğunlaştırılacağı ve bunlarla ilgili risk bilgileri, neden- sonuç ilişkileri ve denetim sonuçlarının açıklanmasında ulusal ve yerel medya ile diğer iletişim araçlarından azami ölçüde faydalanılır."

Görüldüğü gibi İçişleri Bakanlığı bu Yönerge hükmüyle 'trafik kurallarına uyma düzeyini arttırmak, trafik güvenliğini sağlamak ve yol kullanıcılarını bilgilendirip, bilinçlendirmek" amacıyla trafik denetimlerinin;

- Karayolunun hangi kesimlerinde ve hangi sürelerde yapılacağı,

- Hangi konularda yoğunlaştırılacağı,

Hususlarında ulusal ve yerel medya ile diğer iletişim araçlarından azami ölçüde faydalanılmasını öngörmüştür. Böylece, İçişleri Bakanlığı tarafından tesis edilmiş olan bir düzenleyici idari işlemle "trafik denetimlerinin karayolunun hangi kesimlerinde, hangi sürelerde yapılacağı ve hangi konularda yoğunlaştırılacağı hususlarında ulusal ve yerel medya ile diğer iletişim araçlarından da azami ölçüde faydalanılmak suretiyle yol kullanıcılarının (özellikle sürücülerin) bilgilendirilmesine" ilişkin bir düzenleme ihdas ettiği görülmektedir. Sözü edilen bu düzenlemelerin, Avrupa Konseyinin Bakanlar Komitesinin Bakan Temsilcileri toplantısında kabul ettiği yukarıda gün ve sayısı yazılı "iyi idare konusundaki" tavsiye kararının 10. maddesinin 1. ve 2. fıkra hükümlerine uygun bulunmaktadır.

Yönergenin 3152 sayılı Kanununun 29 uncu maddesi hükmüne göre İçişleri Bakanlığının bağlı kuruluşları olan ve mahsus kanunları uyarınca da bu Bakanlığın sevk ve idaresi altında bulunan genel kolluk kuvvetleri içinde yer alan trafik zabitasını bağladığı da tartışmasızdır.

Bu açıklamalar ışığında somut olayın değerlendirilmesine gelince:

Yönergenin 34/1-ç ve 47 nci maddesi hükümleri karşısında "radarla hız denetiminin karayolunun hangi kesiminde ve hangi sürelerde yapılacağı" hususunda yol kullanıcılarının bilgilendirilmesi gerektiği kabul edilmelidir. Bu husus aynı zamanda Avrupa Konseyinin Bakanlar Komitesinin Bakan Temsilcileri tarafından kabul edilen tavsiye kararının iyi idare ilkelerinden olarak kabul edilen "açıklık ve uygun araçlarla haberdar etme" ilkelerinin de bir gereğidir.

Yönergenin 47 nci maddesi hükmüne göre, idare bu bilgilendirme faaliyetinde "ulusal ve yerel medya ile diğer iletişim araçlarından" azami ölçüde faydalanacaktır. İdarenin "yol kullanıcılarını her koşulda

bilgilendirmek" ile yükümlü tutulduğu, bu amaçla "ulusal ve yerel medya ile diğer iletişim araçlarında da azami ölçüde yararlanma cihetine gidebileceği sonucuna varılması gerekmektedir. İdare öncelikle kendi mutad vasıta ve yöntemleriyle bilgilendirme yapacaktır. Zira "karayolundan yararlananlara, yol, trafik durumu ve yakın çevre ile ilgili gerekli bilgileri vermek, yasaklama ve kısıtlamaları bildirmek suretiyle trafik düzen ve güvenliğini sağlamak amacına yönelik olarak karayollarında uygulanacak trafik işaretlerinin, standart, anlam, nicelik ve nitelikleri ile diğer esaslar",

19.06.1985 tarihli ve 18789 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Trafik İşaretleri Hakkında Yönetmelik ile düzenlenmiştir. Dolayısıyla, Trafik Denetimlerinde ve Trafik Kazalarında Alınacak Önlemlere İlişkin Yönergenin 47 nci kapsamındaki bilgilendirmenin, bu Yönetmelikteki usul ve esaslara göre konulacak 'trafik işaret levhaları' ile yapılması gerekmektedir. Bu yöntem dışında gerekiyorsa medya ve diğer iletişim araçlarından da yararlanacaktır.

Dolayısıyla, bahse konu Yönerge hükmü uyarınca, "radarla hız denetiminin karayolunun hangi kesiminde ve hangi sürelerde yapılacağı" konularında sürücülerin, her şeyden önce trafik işaret levhalarıyla bilgilendirilmesi zorunludur. Öncelikle kişilerin can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla yapılması gereken trafik denetimlerini, yol kullanıcılarına ceza vermek amacıyla bilgilendirme yapmadan kural ihlali yapmasını beklemek, trafik kurallarının konuluş amacına uygun olmadığı gibi araç sürücülerine tuzak kurulması anlamına gelecektir ki bu durum, çağdaş hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmaz ve kabul edilemez.

IV- SONUÇ VE KARAR: Yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma isteği yerinde görülmediğinden REDDİNE 08.07.2014 günü oybirliğiyle karar verildi.

Kararına uygundur.